

ת"פ (באר שבע) 38700-04-24 - מדינת ישראל - תביעות נגב נ' אברהם מקונן - בעצמו

בית משפט השלום בבאר שבע

ת"פ 38700-04-24 מדינת ישראל נ' מקונן

לפני כבוד השופט ערן צברי

מדינת ישראל - תביעות נגב
ע"י ב"כ עוה"ד רמה קלימי

המאשימה

נגד

אברהם מקונן - בעצמו
ע"י ב"כ עוה"ד אור בן שאנן

הנאשם

גזר דין

1. הנאשם הורשע על פי הודאתו במסגרת הסדר טיעון בכתב האישום מתוקן, בעבירה של סחר בסמים מסוכנים לפי סעיף 19+13א לפקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973.

2. בהתאם לעובדות כתב האישום, הורשע הנאשם בכך שבתאריך 04/04/2024 בשעה 10:20 שוחח הסוכן המשטרתי עם אחר שזהותו אינה ידועה למאשימה בקבוצת "טלגראם" בשם "דיסני וויד כיוונים בדרום", וביקש לרכוש ממנו 15 גרם של סם מסוכן מסוג קנביס בתמורה ל 650 ₪. לאחר תהליך הזדהות בין הסוכן לבין האחר, הודיע לו האחר כי בתוך חצי שעה שליח יגיע לרחוב חיים חורי באופקים שם יפגש עם הסוכן וימכור לו את הסמים.

3. בהמשך לכך יצר הנאשם קשר טלפוני עם הסוכן והודיע לו כי הוא בדרכו עם הסמים שהזמין. הנאשם הגיע כשהוא נוהג ברכב, פגש בסוכן, מסר לו סם מסוכן מסוג קנביס במשקל של 14.97 גרם וקיבל מהסוכן בתמורה לכך 650 ₪. לאחר שהסוכן שאל אם לא מגיעה לו "מתנה" על הרכישה, שלח הנאשם ידו לטלפון הנייד, אז הודיע לו הסוכן כי הוא עצור.

4. בין הצדדים לא היו הסכמות עונשיות ועניינו של הנאשם הופנה לקבלת תסקיר שירות מבחן.

עיקר טיעוני הצדדים ותסקיר שירות המבחן

5. שירות המבחן בתסקירו סקר את עיקר קורות חייו של הנאשם ועיקרם כי סיים 12 שנות לימוד עם בגרות מלאה; חייו הצעירים התאפיינו בשילוב בין צרכי המשפחה ומצוקתה הכלכלית, לבין רצונו להצליח משמעותית בהתאם למטלות הלימודים; התגייס לשירות משמעותי בחטיבת

"גבעתי" כלוחם; במסגרת מלחמת חרבות ברזל גויס כבר מתחילתה לשירות רצוף של חמישה חודשים ברצועת עזה, השתתף בלחימה העזה תוך תחושת מחויבות למדינה וזאת למרות המצבים הקשים אליהם נחשף; לאורך חייו עבד בעבודות מזדמנות כבר מגיל צעיר; השתלב בתכנית "תלם" והתגורר בקיבוץ יטבתה שבערבה לצד שילוב בעבודה שם.

בעבר התנסה מספר פעמים בשימוש בקנבים; חזר לכך לאחר השחרור משירות המילואים בשל קשיי התמודדות עם המצבים אליהם נחשף במלחמה וקשיי הכלכליים; מתאר רצון להתנתק מהמציאות שהתלוותה לשימוש בסמים נוכח המצוקה שחש משילוב הדברים; לאחר שנעצר ושוחרר הפסיק להשתמש בסמי, ערך בדיקות שונות שאימתו עניין זה.

באשר לעבירה בה הורשע, הודה והסביר כי הדבר אירע ברקע הסתבכות כלכלית מתמשכת וקושי מצידו להשתלב מחדש בשוק העבודה בשל המצוקה הנפשית שהיה שרוי בה; התפתה לעבוד בחלוקת הסמים בשל השכר הגבוה שהוצע.

התהליך אצל שירות המבחן כלל שילוב בקבוצת עצורי בית; השתתפות והגעה רציפה בקבוצות; הופנה לתכנית "י.ת.ד." שנועדה ללוות נאשמים צעירים המתמודדים עם מצבי חיים מורכבים ומקבלים שם מענה הוליסטי - השכלה, תעסוקה, קיום פיזי, בריאות, מוגנות, רווחה ובנוסף השתייכות משפחתית וחברתית. התהליך בעניינו תואר בצורה רחבה בהצלחה יתרה, שולב בעבודה מסודרת שם הוכיח רצינות ומסירות והוא אף עתיד להשתלב במסלול ניהולי שם.

להתרשמות שירות המבחן עד למעצרו פעל הנאשם באופן אימפולסיבי מבלי לערוך בחינה מעמיקה ביחס להשלכות מעשיו, היה משופע בגורמי דחק מעוררי הצפה אשר השפיעו על מצבו הרגשי ותפקודו, מאז עשה תהליך משמעותי להשתלב במעגלי התעסוקה והלימודים; הוא לא בעל מאפיינים התמכרותיים; ההליך היווה עבורו קושי רגשי ופגיעה בדימויו העצמי כי הוא אדם המשרת את המדינה ושומר על החוק; עשה תהליך של התבוננות עצמית; וכי העבירה נשוא כתב האישום חריגה לאורחות חייו.

שירות המליץ להעמידו בצו מבחן שם ישולב בתכנית "מסעות שטח", צו של"צ למשך 300 שעות דבר שיהווה ענישה שיקומית מוחשית. עוד סברו שהטלת עונש מאסר בעבודות שירות עשוי לפגוע בתהליך אותו הנאשם עובר ולפגוע אף ביכולתם להמשיך ללוותו. ביחס להרשעתו ציינו כי אמנם אין פגיעה קונקרטיית בו אך לאור מהלך חייו הנורמטיבי עד כה, והפגיעה הקשה בתדמיתו אשר עשויה להשפיע עליו, לצד עמדותיו ביחס לעבירה ונכונותו להירתם לכל תהליך שעשה ושהוצע לו, סברו כי יש מקום להימנע מהרשעתו.

קצינת המבחן גב' תגה אמסלם התייצבה לדיון הטיעונים לעונש וביקשה להוסיף על האמור

בתסקיר שראו לנכון לאור התהליך הממושך של הנאשם להתייצב לדיון באופן חריג, ולשוב לבקש להימנע מהרשעת הנאשם. לדבריה הוא התמסר להליך בכל היבט אפשרי, ההרשעה עשויה לפגוע בו ולהשליך על עתידו, כאשר מעבר לשאלה המשפטית הקונקרטית הדבר רלבנטי ליכולת להמשיך ללוות אותו במסלול הטיפול שיקומי.

6. המאשימה בטיעוניה סקרה את האינטרסים המוגנים בהם פגע הנאשם ועיקרם פגיעה בבריאות הציבור ושלומם בשל הפגיעה הקשה של סמים מסוכנים בהיבטים כלכליים וחברתיים עקיפים; לכך שאין לומר שמדובר בסם "קל"; כי יש לבכר שיקולי הרתעה. עוד הפנתה לענישה הנוהגת אשר לטעמה מצדיקה קביעת מתחם עונשי הנע בין 7 - 14 חודשי מאסר בפועל ועונשים אחרים והפנתה לעפ"ג (מחוזי ב"ש) 58296-05-19 עבד אל כרים אלהואשלה נ' מדינת ישראל (נבו 10.7.2019) וביקשה ללמוד משם בדבר מתחם העונש ההולם. באשר לאמור בתסקיר ולבקשה לבטל את ההרשעה נטען כי לא הוכחה פגיעה קונקרטית, וכי הפסיקה עקבית בכך כי בהעדר פגיעה כזו אין לבטל ההרשעה. עוד ביקשה להטיל מאסר מותנה, פסילה מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה והטלת קנס כספי משמעותי.

7. באת כח הנאשם בטיעוניה הפנתה לכך שהנאשם נעדר עבר, צעיר, נטל אחריות והביע צער על מעשיו; נרתם להליך אצל שירות המבחן. נסיבות ביצוע העבירה לא מתארות את אורח חייו; המתחם לו עותרת המאשימה חורג מזה הקבוע בהנחיית רח"ט תביעות המשטרה; באשר לנסיבות הקשורות בביצוע העבירה מדובר בסם מסוג קנאביס במשקל קטן יחסית, תמורת תשלום לא גבוה; לכן סברה כי יש לקבו מתחם עונשי המתחיל ממאסר קצר בעבודות שירות.

באשר לתסקיר הפנתה לתהליך אותו עבר הנאשם; לכך שהנאשם תרם בשירות צבאי משמעותי גם במהלך המלחמה; נכנס למצוקה כלכלית, חיפש עבודה ולא מצא; אין לו בעיית התמכרות והעבירה נבעה ממצוקה כלכלית בלבד; שולב בתכנית יתד אצל שירות המבחן.

לכן סברה כי יש לחרוג בעניינו של הנאשם, לבטל את הרשעתו, ולהטיל עליו עונש חינוכי שיקומי בהתאם להמלצת שירות המבחן; קצינת המבחן מצאה לנכון להתייצב בדיון והדבר מדבר בעד עצמו; אמנם אין נזק קונקרטי אך הוא צעיר שעתידו לפניו והדבר עשוי לחסום דרכו למנעד רחב של תעסוקה; הפנתה לשורה של פסקי דין בהם לא הוכחה פגיעה קונקרטית ולמרות זאת ההרשעה בוטלה וביתר ספציפיות לע"פ 4466/13 נתנאל אסולין פורטל נ' מדינת ישראל (נבו 22.5.2014) שם דובר בעבירה חמורה של שוד בחבורה; לחילופין ביקשה לתת משקל משמעותי להליך השיקומי ולהליך שהוא עוד עתיד לעבור, לגילו הצעיר ולנטילת האחריות ולהטיל עליו ענישה קלה בלבד.

8. הנאשם בדברו האחרון סיפר כי המעמד מלחיץ עבורו; הגיע לנקודת שפל בחייו; לפני חצי שנה יצא משירות צבאי בעזה, עבר תקופה שנה והשאיר אנשים מאחור; הגיע לשפל גם בהיבט

הכלכלי, הוא לא מורגל בבקשת עזרה ותמיד מצא פיתרון; לפני המלחמה נפצע בברכיו והיה זקוק לפיזיותרפיה ולא יכל לעבוד בעבודה פיזית; תכנן ללמוד הנדסאות בניין ואף החל בלימודיו אך עזב בשל הלחץ הכלכלי והנפשי בו היה נתון; המלחמה תלשה אותו משגרת חייו, והוא נעזר בתשלומי המילואים לסגור חובות; לאחר שהשתחרר השתמש בקנביס לשם הפחתת הלחץ אך הדבר גרם לו להיות אדיש לחייו ולהמשיך להזניח את הבעיות; ראה מודעה אוטרקטיבית והתפתה ומכאן האמור בכתב האישום; ההליך הפלילי הציל אותו מהמשך הסתבכות והיה עבורו מעין קריאת השכמה; ההליך השיקומי הכניס אותו למסלול נכון יותר ולעבודה מסודרת, חוזר ללימודי הנדסאות בניין.

הנאשם הוסיף כי מבחינתו הוא נכשל ללא קשר לתוצאות ההליך הפלילי, אחיו יודעים על התיק הפלילי, והוא מתבייש בפניהם, ונכשל ביכולתו להוות עבורם דמות לחיקוי.

קביעת מתחם העונש ההולם

9. בהתאם לתיקון 113 לחוק העונשין, יש להשית על הנאשם עונש הולם, תוך שמירה על יחס הולם בין חומרת מעשה העבירה בנסיבותיו, מידת אשמו של הנאשם וסוג ומידת העונש שיוטל עליו. בקביעת מתחם העונש ההולם, יש להתחשב בערכים החברתיים שנפגעו ומידת הפגיעה בהם, מדיניות הענישה הנהוגה, ובנסיבות הקשורות בביצוע העבירה.

האינטרסים המוגנים ומידת הפגיעה בהם

1. האינטרסים המוגנים בהם פגע הנאשם היא השמירה על בריאות הציבור ובטחונו מפני נגע הסמים והנזקים החברתיים, הכלכליים, הגופניים והנפשיים אשר נגרמים למשתמשי הסמים. השלכות השימוש בסמים לא נשארות רק בתחומי המשתמש אלא משפיעים באופן זוחל ומתגבר על סביבתו הקרובה והרחוקה.

2. היות סם הקנביס, השגור בפי הציבור כסם "קל", ואשר ביחס למשתמשים בסם זה שונתה החקיקה במסגרת יוזמת "אי הפללת שנקבעה בתקנות העבירות המנהליות (קנס מנהלי - החזקת קנאביס ושימוש בו לצריכה עצמית), תשפ"ב-2022, מייצרת תעתוע חשיבתי, אשר מביא לייחס סלחני לא מוצדק ביחס לכלל שרשרת הפצת הסם האמור. יש להזכיר ולהדגיש כי שינוי חקיקתי ותפיסתי זה חל על **המשתמשים** בסם זה, ולא על **המפיצים**.

שרשרת הצת הסם נשארו ועודם סוחרי סמים, ועל כן יש לנקוט גם נגדם, יד קשה הכרוכה בענישה מחמירה, וקנסות משמעותיים, זאת כחלק מהמאמץ הכולל להגן על שלום הציבור ובריאותו - בשולי הדברים, יודגש, כי אין ממש בטענה ביחס לשינוי הגישה העונשית לעבירות שעניין סם מסוג קנבוס. אך בעת האחרונה קבע בית משפט זה כי הדין הנוהג והמחייב הוא הקבוע בפקודה לפיה קנביס הוא סם מסוכן (ע"פ 6299/20 חן נ' מדינת ישראל (4.2.2021) (ראו רע"פ 2277/21 אברהם יוחננוב נ' מדינת ישראל (נבו 8.4.2021), (ראו גם ע"פ 6299/20 שחר חן נ' מדינת ישראל (נבו 4.2.2021), רע"פ 174/21 ישראל סעדיה סויסה נ' מדינת

ישראל (נבו 25.2.2021), ורע"פ 678/21 גיל יהודה נ' מדינת ישראל (נבו 9.2.2021).

מדיניות הענישה

10. הענישה מגוונת מאוד בעבירות מעין אלה, והיא מושפעת מסוג הסם וכמותו, נסיבות ביצוע העבירה, "מיקומו" של הנאשם בשרשרת הפצת הסם, התמורה שקיבל, ועוד.

11. ברע"פ 678/21 גיל יהודה נ' מדינת ישראל (נבו 9.2.2021) הורשע נאשם נעדר בכ-86 מקרי סחר בסם מסוכן מסוג קנאביס, באמצעות פלטפורמת "טלגראם" כאשר אחר הוא שסגר את העסקאות עם הרוכשים, העביר את פרטי המפגש והכמות לנאשם, והנאשם סיפק את הסמים בתמורה לשכר יומי של 500 ₪. מתחם העונש ביחס לכל אירוע (3-1 גרם לערך בכל עסקה) נקבע כנע בין **מספר חודשי מאסר בפועל ל-12 חודשי מאסר**. בשל שיקולי שיקום הועמד עונשו של הנאשם על 8 חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה ובקשת רשות ערעור נדחתה אף היא.

12. ברע"פ 7858/19 אלברט וקנין נ' מדינת ישראל (נבו 28.11.2019) נדון עניינו של נאשם אשר סחר בשתי הזדמנויות בקנביס במשקל כולל של 5.8 גרם. מתחם העונש נקבע כנע בין **מאסר קצר בעבודות שירות לשמונה חודשי מאסר בפועל**. בשל עבר פלילי ושני מאסרים מותנים ברי הפעלה הועמד עונשו על חמישה חודשי מאסר, ולאחר הפעלת שני מאסרים מותנים עמד עונשו על 12 חודשי מאסר ועונשים נלווים. ערעור לבית המשפט המחוזי נדחה. בקשת רשות ערעור נדחתה אף היא.

13. בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 58296-05-19 עבד אל כרים אלהואשלה נ' מדינת ישראל (נבו 10.7.2019) אליו הפנתה המאשימה הורשע נאשם בגין מכירת קנביס במשקל של 7.1 גרם בתמורה לתשלום של 400 ₪. **מתחם העונש שנקבע נע בין 7-18 חודשי מאסר בפועל** ועונשו הועמד על 9 חודשי מאסר בעבודות שירות. ערעור הנאשם התקבל ועונשו הועמד על שבעה חודשי מאסר.

14. בת"פ (שלום ק"ג) 3526-04-21 מדינת ישראל נ' ירין שטרית (נבו 9.9.2024) נדון עניינו של נאשם שהורשע בעבירה של סחר ב 10.34 גרם של סם מסוג קנאביס דרך אפליקציית טלגראם. מתחם העונש נקבע כנע בין **מספר חודשי מאסר לבין 12 חודשי מאסר בפועל**, ובשל שיקולי שיקום חרג בית המשפט והעמיד את עונשו על של"צ ומאסר מותנה.

נסיבות הקשורות בביצוע העבירות

15. הנאשם אמנם לא אותו אחד שניהל את האופרציה אל מול הסוכן. הוא חלק משרשרת הפצת הסם, ולמעשה הוא הרגל המסיימת של העבירה אל מול הסוכן. לדבריו וכפי שעולה מהתסקיר

ובדבריו בעל פה, בשל מצב כלכלי אליו נקלע, פנה לעבודה שהייתה אמורה להשיא לו שכר גבוה, והעביר את הסמים בשמו של האחר.

16. העבירה מתוכננת והנאשם פעל כידו הארוכה של האחר. יחד עם זאת חלקו אינו המרכזי כפי שתואר לעיל. יש לתת לכך משקל מועט, שכן במרבית המקרים, מעביר הסם אינו הסוחר העיקרי, אך הוא חלק קריטי במעגל הפצת הסם והוא החוט המקשר ברמת זמינות מכרעת, כחלק מהשירות שמוצע על ידי סוחר הסמים. עניין זה נלמד היטב גם מהמקרה בפני וגם ממקרים אחרים אשר חלקם הובאו לעיל בסקירת הפסיקה.

17. הנזק שנגרם נמנע מאחר שהסם מצא עצמו בסופו של דבר אצל הסוכן המשטרתי. הנזק שהיה עשוי להיגרם מדוד וניתן לגידור, הן בשל סוג הסם, והן בשל הכמות שאיננה גדולה במיוחד.

18. התמורה שהתקבלה לא הייתה מיועדת לנאשם, והוא היה אמור להשתכר שכר יומי גבוה לטענתו. יחד עם זאת, יש לבחון עניין זה במכלול שרשרת ההפצה, מאחר שישנה כדאיות ממשית בביצוע עבירות הסמים הן בשל הסיכוי הקטן להיעצר, והן בשל התשואה הגבוהה יחסית ממכירת הסמים.

19. מכל האמור אני קובע כי מתחם העונש הנוגע למקרה בפני, נע החל ממאסר קצר בעבודות שירות ועד לשמונה חודשי מאסר בפועל ועונשים נוספים.

נסיבות שאינן קשורות בביצוע העבירה

20. הנאשם צעיר יליד 1998, נעדר עבר פלילי. לחובתו 8 הרשעות תעבורה. עד למעצרו ניהל אורח חיים נורמטיבי, אשר כלל מעורבות בחיי משפחתו, שירות צבאי ושירות מילואים משמעותי. הנאשם בהודאתו אף חסך זמן שיפוטי יקר.

21. בשל גילו הצעיר, ברור שמעצרו והעמדתו לדין ואף הטלת עונש מאסר, עשויים לפגוע בו. יחד עם זאת, מדובר בתוצאה ישירה הנובעת ממעשיו של הנאשם, כך שאין לומר שישנה פגיעה חמורה בו.

22. הנאשם פעל מעת מעצרו לחזור למוטב, נרתם באופן משמעותי להליך אצל שירות המבחן וניתן לומר ששירות המבחן "גמר עליו את ההלל". הנאשם נכנס לתכנית יתד שהיא תכנית "יעודית שנועדה לאתר את מוקדי הסיכון וגורמי הפשיעה ולטפל בהם. עניינו של הנאשם נגע לשני עיקרים - העדר יכולת לבקש עזרה כאשר הסתבך ובכך להעמיק את הסתבכותו בפן הכלכלי בעיקר, והעדר יכולת לבסס עצמו בעבודה לגיטימית ולהיחלץ באופן זה מאותה תסבוכת. העניינים תלויים זה בזה, כך שבשלב מסוים הנאשם עצמו התקשה לזהות את גורמי הסיכון ואף פנה לצריכת סמים בכדי לערפל תחושותיו.

23. הנאשם ניהל אורח חיים נורמטיבי עד למעצרו, שירת שירות צבאי משמעותי ובהמשך לכך התגייס לשירות ממושך במלחמת חרבות ברזל. בתסקיר נרמז אודות הדברים אליהם נחשף הנאשם בבחינת מראות ואירועי קרב. מכל אלה יש לומר שהנאשם התנהל כאזרח תורם עד למעצרו, ועשה מאמץ לחזור למסלול זה מיד עם מעצרו וליתר דיוק שחרורו ממעצר.

שיקולי הרתעת היחיד והרבים

24. נוכח נפיצות עבירות הסמים, והתשואה הכלכלית הכדאית הנובעת מהן, חזרו בתי המשפט על העיקרון כי יש לנקוט במדיניות מחמירה ביחס לנאשמים בעבירות אלה גם בהתייחס לסמים שנחשבים ל"קלים" רע"פ 8695/19 אריק חי פסו נ' מדינת ישראל (נב 5.1.2020).

שיקולי שיקום ושאלת אי הרשעת הנאשם

25. על פי האמור בע"פ 2083/96 תמר כתב נ' מדינת ישראל [9 עמ'], נב(3) 337 (1997) (הלכת כתב), בבוא בית המשפט להכריע האם ניתן בנסיבות המקרה להימנע מהרשעת הנאשם, לשיקול שני שיקולים עיקריים והם - סוג העבירה מאפשר לוותר בנסיבות המקרה המסוים על ההרשעה מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים וביניהם שיקולי הגמול וההרתעה (ולאחר תיקון 113 שיקול ההלימה), וכן האם ההרשעה תפגע פגיעה ממשית בשיקום הנאשם תוך מבט על נסיבותיו האישיות (הלכת כתב); רע"פ 9177/20 אלזאם נ' מדינת ישראל, (נב 26.1.2021); רע"פ 2020/23 אורי סוויסה נ' מדינת ישראל (נב 12.3.2023).

26. בעפ"ג (מחוזי י-ם) 47085-06-18 מדינת ישראל נ' אליסה אוזרינקוב (נב 2.10.2019) נדון עניינה של נאשמת אשר הורשעה בעבירה של סחר בקנבים במשקל של 104.1 גרם ובהחזקה של סם נוסף במשקל כולל של 2.33 גרם במקומות שונים בדירתה. בבית משפט השלום לאחר שהתקבלו תסקירים המלמדים על התקדמותה והירתמותה להליך השיקומי, בוטלה הרשעתה וזאת למרות שלא הוכח קיומו של נזק קונקרטי, ונגזרו עליה עונשים שיקומיים של של"צ וצו מבחן (מתחם העונש נקבע כנע בין מספר חודשי מאסר בעבודות שירות ועד 14 חודשי מאסר בפועל). ערעור לבית המשפט המחוזי התקבל ברוב דעות, תוך שבית המשפט המחוזי עמד על הצורך לבסס את הפגיעה הקונקרטית בשיקום הנאשמת, וזאת למרות ההבנה כי היא עברה הליך שיקומי ארוך ומוצלח וכי יש מקום לחרוג ממתחם העונש משיקולי שיקום. בשל כך רכיבי גזר הדין נותרו ללא שינוי.

27. בחינה דומה נעשתה בעניין עפ"ג (מחוזי מרכז) 70570-02-19 מדינת ישראל נ' נטע לוין (נב 8.7.2019) אשר אמנם עסק במספר אירועי סחר בקנבים בכמויות קטנות, אך עיקר רציונאל השיקום התקיים באופן נרחב, תוך שבית המשפט של הערעור ציין את הדברים הבאים - "כפי שניתן לראות, גם אם הכירו בתי המשפט באפשרות שלא להרשיע בעבירות של סחר בסמים, הרי שמדובר במקרים "נדירים שבנדירים", ואפשרות זו שמורה לאותם מקרים חריגים בהם רף החומרה של המעשים נמוך והפגיעה הצפויה בשיקומו של הנאשם קשה וחריגה. בשים לב למפורט לעיל, המקרה שלפנינו אינו מצוי ברף החומרה הנמוך, גם

אם תילקחנה בחשבון כלל הנסיבות המקלות שמנה בית המשפט קמא, וכפי שיובהר מייד לא הוכחה במקרה זה פגיעה עתידית כלשהי בשיקומה של המשיבה, בוודאי לא פגיעה ממשית וקונקרטית אשר בכוחה להצדיק הימנעות מהרשעה לנוכח מעשי עבירה כה רבים ומושכים".

28. גם בעפ"ג (מחוזי ב"ש) 32899-05-21 מדינת ישראל נ' מיכאל אליעזר חי (נבו 3.11.2021) התקבל ערעור המדינה והנאשם הורשע ביחס למספר אירועי סחר בסמים מסוג קנביס באמצעות ה"טלגראם" וזאת מאחר שלא הציג כאמור נזק קונקרטי מלבד אמירה כי הוא טרם החליט במה לעסוק וזאת לאחר ששירות המבחן בא בהמלצה לבטל ההרשעה נוכח הליך שיקומי ממושך ומוצלח בעניינו.

29. לצד ההחלטות לעיל, ישנם מקרים בהם לא עמדו בתי המשפט על הוכחת פגיעה קונקרטית וזאת לאחר שהגיעו למסקנה כי מדובר במקרה חריג בנסיבותיו עד כדי שאלה צריכות להשיג ולגבור על השיקולים האחרים ולתת בכורה לשיקולי השיקום. כך לדוגמא בע"פ 111/14 פלוני נ' מדינת ישראל (נבו 1.4.2014) נבחן עניינם של ארבעה נאשמים אשר ביצעו עבירות של סחיטה באיומים בהיותם בני 18 וארבעה חודשים, ובית המשפט מצא לנכון לחרוג מהבחינה הדווקנית של הלכת כתב, באומרו כי -

"נודה על האמת: התקשינו בעניין זה, ולא כל שכן נוכח מגמת ההחמרה בענישה בהתייחס לעבירות שבהן הורשעו המערערים. אולם, גם נוכח מגמה זו יש להמשיך ולבצע בדיקה פרטנית של כל מקרה לגופו...בסופו של יום הגענו לכלל מסקנה כי המקרה דנן נמנה עם אותם מקרים חריגים, שבהם הצטברות מיוחדת של נסיבות (בנוסף לחרטה המלאה שהביעו ולעברם שהוא ללא רבב, כמו גם להמלצת שירות המבחן, שבהם עצמם לא היה די) - מכריעה את הכף לעברם של המערערים.

...שיקול נוסף ובעל משמעות, המצטרף למכלול השיקולים במקרה זה הינו גילם של המערערים בשעת ביצוע העבירה. אכן, המערערים לא היו קטינים בשעת המעשה ולכן לא חלה בעניינם המדיניות המקלה בכל הנוגע לאי-הרשעת קטינים. עם זאת, בעת ביצוע העבירות היו המערערים בני 18 וארבעה חודשים, "על גבול הקטינות", וזהו טעם נוסף לאפשר למערערים להתחיל את חייהם הבוגרים כאשר גיליון ההרשעות שלהם נקי, מתוך תקווה ואמונה כי כך גם יישאר בהמשך הדרך".

30. כמו כן בע"פ 3554/16 שחר יעקובוביץ נ' מדינת ישראל (נבו 11.6.2017) שם נאשם אשר הורשע בעבירות של הפרת אמונים, התחזות כעובד ציבור ופגיעה בפרטיות עתר לביטול הרשעתו, וזו בוטלה בהחלטת בית המשפט העליון למרות שלא הוכח נזק קונקרטי, לאחר שבית המשפט התרשם כי מדובר בחריגה מנוהג חייו של הנאשם, וכי הוא נמצא על "פרשת דרכים"

מכריעה; לרע"פ 8215/16 אברהם יצחק נ' מדינת ישראל (נבו 29.3.2017) בו הורשע נאשם בעבירה של שיבוש מהלכי משפט וסיוע לאחר מעשה לאדם אשר הורשע ברצח, וזאת למרות שלא הוצג נזק קונקרטי לאחר שבית המשפט התרשם כי מדובר באירוע חריג בנוף חייו וכי הוא כבר שילם מחירים בשל מעשיו אלה.

31. התלבטתי במקרה זה האם יש להורות על ביטול הרשעת הנאשם אם לאו. לידי יש אפשרות בנסיבות מקרה זה לוותר על הרשעת הנאשם, מבחינת - סוג העבירה בנסיבות המקרה המסוים וזאת מבלי לפגוע באופן מהותי בשיקולי ענישה אחרים וביניהם שיקולי הגמול וההרתעה. ניכר שהנאשם הורתע. סוג העבירה אמנם ענינו סחר בסמים אך אין מחלוקת שהנאשם הוא חלק ממנגנון ההפצה אך לא החלק העיקרי בו, מדובר על **אירוע אחד נקודתי**, ועל כמות סמים שאינה גבוהה.

32. עיקר ההתלבטות נוגע לתנאי המתייחס לשאלה האם - ההרשעה תפגע פגיעה ממשית בשיקום הנאשם תוך מבט על נסיבותיו האישיות. בעניין זה לא נטען כי יש פגיעה קונקרטית. עיקר הדברים מתייחס להליך המשמעותי אותו עובר הנאשם ושהוא עתיד להמשיך לעבור אותו. כמו כן לכוונתו להמשיך בלימודיו ועבודתו, וכי הוא צעיר אשר ניהל אורח חיים נורמטיבי. עוד ישנה התייחסות לתפיסתו העצמית ולצורך של שירות המבחן לוודא שהוא ממשיך "בכל הכח" באותו אדימוס חיובי בו הוא נמצא.

33. לאחר ששקלתי את השיקולים מעלה, ולא התעלמתי מהפסיקה הרלבנטית אף בעבירות של סחר בסם מהסוג שבפני, מצאתי כי בנסיבות הקונקרטיות של הנאשם, נוכח האמור בתסקיר ובדברי קצינת שירות המבחן, ביחס לנסיבות חייו של הנאשם, להיותו אדם נורמטיבי עד למקרה בו הורשע, לפעילותו המשמעותית טרם הסתבכותו זו ואף לאחריה כמו גם הכיוון החיובי באופן מובהק בו הוא צועד, התרשמתי כי מקרה זה נופל לאותם מקרים חריגים בהם יש לעדן את מבחני הלכת כתב בבחינת היותם מקבילית משלימה, בהתאם למבחן העזר הבא - **"נוסף על כך, מלבד בחינה דקדקנית ופרטנית של התקיימות שני התנאים המצטברים, בית המשפט נדרש להתרשם מהתמונה הגדולה של האפשרות לביטול ההרשעה. זאת, כאשר לנגד עיניו נשאלת השאלה - האם מדובר במקרה חריג וקיצוני שבו הנזק שנגרם לנאשם במישור האישי הוא כה משמעותי ובלתי נסבל עד שהוא גובר ומכריע את האינטרס הציבורי בהרשעתו, אם לאו"**.

(ראו ע"פ 2698/24 דוד סילבר נ' מדינת ישראל (נבו 5.12.2024); רע"פ 3195/19 יניב אגוזי נ' מדינת ישראל (נבו 4.7.2019)).

34. יש לזכור כי הנאשם ימשיך להיות תחת צו מבחן ממושך, אשר יהווה כתמיכה עבורו להמשיך בדרכו הטובה, ומהצד השני ממש כחרב במסגרתה אם ימעד יבוא עניינו בפני לשיקול מחדש אשר יכלול אף את שקילת הרשעתו בדיון.

סוף דבר

35. לאור כל האמור אני מבטל את הרשעתו של הנאשם, וגוזר את עונשו של לעונשים הבאים :

א. ניתן בזאת צו מבחן בפיקוח שירות המבחן למשך 18 חודשים מהיום וזאת לתקופה החורגת מעבר לזאת שהומלץ על ידי שירות המבחן.

הובהרה לנאשם חובת שיתוף הפעולה עם שירות המבחן. הובהר לנאשם, כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן ניתן יהיה להפקיע את הצו ולגזור עונשו מחדש ואף לשקול הרשעתו בדין.

ב. הנאשם יתחייב בסך ₪ 5,000 שלא לעבור על עבירת פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים [נוסח חדש], תשל"ג - 1973, וזאת לתקופה של שנתיים מהיום.

ג. ניתן בזאת צו של"צ בהיקף של 300 שעות.

הנאשם יבצע את עבודות השל"צ בהתאם להשמת שירות המבחן במשך שנה מהמועד שיקבע על ידי שירות המבחן.

הובהר לנאשם, כי אם לא ישתף פעולה עם שירות המבחן, או לא יתמיד בביצוע עבודות השל"צ, ניתן יהיה להפקיע את צו השל"צ ולהטיל עליו עונש אחר תחתיו.

ד. לא מצאתי לנכון לפסול את הנאשם מלקבל או להחזיק ברישיון נהיגה וזאת על מנת שלא לפגוע ביכולתו לעבוד ולהשתכר, מאחר שהדבר עשוי לפגוע קשות בשיקומו.

ה. פסילת רישיון על תנאי לתקופה של 12 חודשים.

הפסילה תופעל אם תוך תקופה של שנתיים מהיום, יעבור הנאשם על עבירת פשע לפי פקודת הסמים המסוכנים.

ו. מורה על חילוט סך של 1,400 ₪ אשר נתפסו מידו של הנאשם במהלך מעצרו בתיק (פלא 140555/2024).

המזכירות תעביר עותק מגזר הדין לשירות המבחן.

מורה על השמדת הסמים בכפוף לחלוף מועד הערעור.

זכות ערעור תוך 45 ימים לבית המשפט המחוזי.

ניתן היום, ז' שבט תשפ"ה, 05 פברואר 2025, במעמד הצדדים.

עמוד 10

